

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΤΟΣ Α' (ΙΑ') ΑΡΙΘ. 20 (688)

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΙ (Κύπρου).

τῇ 3ῃ Σεπτεμβρίου 1919.

ΕΝ ΤΩ ΕΞΕΤΕΡΙΚΩ		ΕΝ ΤΩ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩ	
Επίσημο	Σελ. 12	Εγκύκλι	Σελ. 14
Εξάμηνος	» 6	Εξάμηνος	» 8
Τιμή έκδοτος φύλλου γράσει 3.			

THE ALFONZE

KENTRIKH OΔOS.—'Αγορά Κέντρου 'Αριθ. 26.

ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αἱ ἀποροδοκίηται δυσχερεῖσαι τοῦ
 Ἑρακλεῖος ζητήματος αὐτομάτως ἐ-
 παναπεφύσσοντο εἰς τὴν μνήμην ἡ-
 μῶν τὴν διπλωματικὴν δρᾶσιν πα-
 λαιοτέρων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς
 νεωτέρας Ἑλλάδος, καὶ αἰσθανό-
 μεθι δαλῆθ' οὐρανοῦν καὶ θαυ-
 μασμοῦν πρὸς αὐτοὺς ἀναλογιζόμε-
 νοι τὰς ἀπειρομεγέθεις δυσχερεῖ-
 ς καθ' ὧν εἶχον τὰ παλαιότασιν
 ἑκείνοι κατὰ πᾶν βῆμα καὶ εἰς
 πᾶσαν κίνησιν αὐτῶν. Μικρὰ καὶ
 ἀδύνατος ἡ Ἑλλὰς τότε, καμπτο-
 μένη ὑπὸ τοῦ ὑπερμετρικοῦ βάρους
 τῶν ἐθνικῶν ὑποχρεώσεων πρὸς
 ὅλον τὸν δοῦλον Ἑλληνισμόν, ἀπο-
 τελοῦντα τὰ τρία τέταρτα τοῦ ὅ-
 λου, ὥφειλεν ἀκοίμητος ὡς ἀπο-
 βέβληται καὶ ἐπιδικῶν τὴν βαθυ-
 αἶαν ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν τῆς
 φυλῆς ὅλης.

Ἡ Κρήτη ἐπὶ ἡμῖν αἰῶνα ἀπερρόφα τὴν προσοχὴν τῶν ἑλλήνων. καθερνώσεων καὶ μετὰ τῶν μεγάλων οἰκονομικῶν θαρῶν ἡμεῖς ἐπέβαλλον αἱ ἄλλεπάλληλοι ἐπαναστάσεις αὐτῆς περὶ τὴν ἐκπαιδαγωγικὴν συστορέαν, πρὸς ἐκτίθεισιν τῶν ὁλοπῶν ἀμειψίτου διπλωματος καὶ δεξιώσεως διπλωματικῆς. Ἡ τριετής ἐπαναστάσις τῆς Κρήτης τοῦ 1866 ἔναντι τῆς Τουρκίας καὶ κατὰ ξηρὰν ἰσχυρὰ καὶ θαλασσοκρατούσης ἐν τῇ Αἰγαίᾳ δι' ἰσχυροὺς στόλους ἐναντίον τῆς ἀπύλου Ἑλλάδος, ἐγένετο, μετὰ τὴν Ἑλλάδα, ἐπαναστάσιν, τὸ σπουδαιότερον πολιτικὸν γεγονός, καὶ ἡ σημαντικωτέρα διπλωματικὴ ἐνέργεια, ἣς κατέληξεν εἰς τὸν ὀργανικὸν χάριν τῆς Χαλέπας, ἀποκρούσαντος τοῦ Ναπολέοντος Γ' τὴν ἐννοαν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Αἱ δυσχέρειαι ἔβαινον ἀδρανόμε-

ναί καὶ ἐντεινόμεναι σὺν τῷ χρο-
νῷ, διότι, ἐνῷ ἡ Ἑλλὰς ὥφειλε
να ἔχῃ δοτραμμένην τὴν προσο-
χὴν αὐτῆς εἰς τὴν Κρήτην, εἰς
τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Ἑπειρὸν
καὶ νὰ παρακολουθῇ μετὰ στοργῆς
τὴν πνευματικὴν κίνησιν ἐν Μα-
κεδονίᾳ, ἐν Θράκῃ καὶ ἐν Μ.
Ἀσίᾳ, εἰσφέρονσα πᾶσαν δυνατὴν
συμβολὴν ἐκ τῶν δοτερημάτων
αὐτῆς, ἐν Ρωσίᾳ διωργανώτο ὁ
Πανολησιμὸς, ὁδηγὸν ἔχων ἐν τῇ
δράσει του τὴν Διαθήκην τοῦ Μ.
Πέτρου. Κατενοήθη ἡσὶ ἐν Γω-
σίᾳ διὰ τὸ Ἑλλητισμὸς ἐκέντητο
ισχυροτάτην συνείδησιν ἐθνικὴν
καὶ εἶχετο ἀπορῆς τῆς μεγάλης ἰ-
δέας, τῆς παλινρθώσεως τῆς Ἑλ-
ληνικῆς αὐτοκρατορίας, καὶ ἡ ἰδέα
αὕτη προσέκρουεν εἰς τὰς Γωσι-
κάς βλέψεις διὰ τὴν Τουρκίαν
καὶ τὴν Βαλκανικὴν.

Διὰ ταῦτα ἡ ἐν Κωνσταντινου-
πόλει ῥωσικὴ πρεσβεία ἀπέβη
κέντρον τῶν πανσλαβιστικῶν ἐνερ-
γειῶν, αἵτινες κατηυθύνοντο κατὰ
πάντων τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ὀρθό-

δόξαν Ἑλλήν. Πατριαρχεῖον, καὶ
ἐνίσχυνον τὰ πανοσιανὰ κινήματα
ἐν Μαυροβονίᾳ, ἐν Σερβίᾳ, καὶ
ἐν τῇ νεοαρχωμένῃ ἔτι Βουλγαρίᾳ,
καὶ μέχρι τοῦ Ἀγ. Ὁρους αὐτοῦ,
ὅπου παροικεῖν ἔδει τῇ ἐγκαθίδου-
σας μεγάλῃς μόνῃς Ρωσικῇ.

Παρά πάντα ταῦτα, ἡ Ἑλλάς, πολεμουμένη ὑπὸ τῆς δημοδοῦσας Ρωσίας, διενέλει πάντοτε ὑποπτος ἐπὶ φιλορρωσισμῷ, διὰ τὸ ἑμιόδο-
σον, παρὰ ταῖς πυθνόμεναις τῆς
Ἀνάσεως, αἰτίαις διὰ τοῦτο καὶ ὀθ-
ρμιζαν παραίχον, εἰς αὐτὴν ἐνί-
σχουσιν, ἐπειδὴ πᾶσα ἐξώτερικη ἐ-
νέργεια αὐτῆς θὰ διηρυθνέτο κατὰ
τῆς Τουρκίας, καὶ προσέκρουε πάν-
τοτε εἰς τὸ δόγμα τῆς ἀκεραιότητος
τῆς Ὀθωμ. Ἀντοκρατορίας.

Οὕτως ἡ Ἑλλὰς οὐδένα ἔχουσα
φίλον, ἀφίκετο εἰς τὴν διαιρέσιαν
τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς, καὶ ἐχθροὺς
εἶχεν αὐτῇ καὶ ὀλιγκὰ ἔθνη τῆς
Βαλκανικῆς, ὅπισθεν τῶν ὁποίων
ἵστατο ὁ πανολικισμός, καὶ τὴν
Τουρκίαν αὐτῇ, τὴν ἁπασαν ὀδύ-
δασκε καὶ προέτελεν ὁ ἀποφύγι-
στος Ἕλληνας τῶν ἰσχυρῶν
αἰσῶν, οἱ ὅτε αὐτὴν αὐτῇ κα-
ταπολεμῇ τὸν Ἕλληνα Τούρκον Ἕλλη-
νισμὸν ὥς τὴν ἀπονοδότερον καὶ
κινδυνωδέστερον ἐχθρὸν αὐτῆς.

Ἡ Ἑρζεγοβινική ἐπανάστασις τοῦ 1876, ἥτις ἔργον τοῦ Παναλαιωμοῦ, ὅστις ἤγαγεν εἰς αὐτὴν τὸ Μαυροβούνιον καὶ τὴν Σερβίαν, καὶ ἡ ἀπόπειρα ἐπανάστασεως ἐν Βουλγαρίᾳ προκάλεσε τὰς σφαγὰς τοῦ Βατάκ, αἵτινες σπινγκίνισαν τὸν ἀειμνητοῦν Γλῶσσιωνα, ὅστις λεληθότως ἐξυπηρέτησε τὰ παναλαιωσιτικὰ σχέδια, διότι ἐπέτρεψε τὸν κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμον τῆς Ρωσίας τῷ 1877, ὅστις ἐπεδιώκε τὴν κατοχὴν τοῦ Σλαβομοῦ.

Εὐνόητος ἦτο ἡ συγκίνησις καὶ
ἡ ταραχὴ ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τῷ ἐπι-
κρημασθέντι σλανικῷ κινδύνῳ, χω-
ρὶς ὁμως καὶ γὰρ δύναται αὕτη γὰ
δοσὴ κατὰ βούλησιν.

Κηρύττουσα καὶ αὐτὴ πόλεμον
κατὰ τῆς Τουρκίας, θὰ προῦκά-
λει τὴν ἐπέμβασιν τῶν Ἑσπερίων
Δυνάμεων, ὡς τῷ 1875 ἐπὶ Ὀ-
θωνος Ἀδριανούσα, συνετελέσασαι
ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀνυπο-
τάκτους καὶ μὴ ἐπιστάντας ὡ-
ἀπολλέη τὴν εὐκαιρίαν τοῦ πολέ-
μου ἐκείνου πρὸς ἀπελευθέρωσιν
τῶν δούλων ἑλληνικῶν χωρῶν.

Ὁτε ὁ Ῥωσικὸς στρατὸς ἔφθα-
σε πρὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως,
κατενόησαν ἐν Ἀγγλῇ τοὺς πραγ-
ματικοὺς πανοραμικοὺς σκοποὺς
τῆς Ῥωσίας καὶ ἐδέχθησαν ὁ Ἀγγλι-
κὸς στόλος νὰ διαπλεύσῃ τὸν Ἑλ-
λήσποντον, ἵνα παρακωλύσῃ τὴν
εἰσόδον τοῦ Ῥωσικοῦ στρατοῦ εἰς
Κωνσταντινούπολιν.

· Η Συνθήκη τοῦ Ἀγ. Στεφάνου ἐπήνεγκε σφοδρὸν κλονισμὸν ἐν Ἑλληδοῦσι κατέληξεν εἰς τὴν

ἀποδολοῦσιν τῶν κατοικῶν τῶν
 ὑποκυρτῶν τῆς Οἰκουμένης κυ-
 βερνήσεως ὑπὸ τοῦ ἐκμαντι-
 λαοῦ Ἀδριανῶν καὶ Πειραδοῦ, μὲθ'
 ἧν τὴν κυβερνήτην ἀνέλαβεν ὁ πο-
 λιμάρχης καὶ εὐφροσύνης Ἀλ-
 Κουμιοτινδοῦρος, δαῖσις ἐπεχρησθὼς
 τὴν ἐκστρατείαν μέχρι Λομοκοῦ καὶ
 ἤγειρος τὴν Θεσσαλὴν ἐπανόσθη-
 σιν ἵνα παρανοήσῃ τὴν Ἑλλάδα
 καὶ τὸν Ἑλληνισμὸν ὡς σημαν-
 τικοὺς παράγοντας ἑθνικοῦ καὶ πο-

αἱτικοὺς ἐν τῇ Ανατολικῇ ζήτη-
 μαί, καὶ τοῦτο ἐπωφελοῦμένους ὁ-
 τὰς πρωθυπουργοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ
 Διοράδης ἡ Βήκουρη καὶ ἡδυνή-
 θη νὰ ὑποχρέωσιν τὴν Ρωσίαν νὰ
 παρατηρήσῃ τῆς καθαρῶς οὐρανικῆς
 συντάξεως τοῦ Ἀγ. Στεφάνου· δι-
 ᾧ· ἐδημιουργεῖτο ἡ μεγάλη βοήθ-
 γαρικὴ ἡγεμονία, ἐκτεινομένη ἀπὸ
 τοῦ Ἰστροῦ μέχρι τοῦ Αἰγαίου
 καὶ ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου μέχρι τῆς
 Ἀδριατικῆς. Καὶ μετὰ τοῦτο ὁ-
 μως μέγας συνεκροῖσθαι ἀγὼν δι-
 πλωματικὸς, ὅπως γένηται δεκτοί
 εἰς τὸ ἐν Βερολίνῳ συνέδριον οἱ
 ἀντιπροσώποι τῆς Ἑλλάδος (Ἀ-
 λέξ. Ραγκαβῆς καὶ Θ. Π. Δηλι-
 δάνητος) καὶ νὰ ὑπερασπιστοὶ τὰ
 Ἑλληνικὰ δικαιώματα καὶ μετὰ μα-
 κράν ἀγωνίαν, τῇ σιγηνοῦσῃ ἡ
 Ἀγγλία, ἐγερνοὶ οὗτοι δεκτοί
 ὅς καὶ οἱ τῆς Γερμανίας, ἀλλὰ
 μόνον ὅπως ἐκταῖσται τὰ ἐθνικὰ
 δικαιώματα των χωρὶς νὰ φέροσιν καὶ
 πῆφον.

Συνωμολογήσῃ ἐν τέλει μεταξὺ
τῶν ἑξ Μ. Ανάμειων ἡ συνθήκη
τοῦ Βερολίνου, ἥτις διὰ τοῦ 13
πρωτοκόλλου ὥριζεν ὡς ἐκτετα-
θῆα ἡ τῆς Ἑλλάδος πρὸς βορρᾶν
τῆς κοιλάδος τοῦ Πηνειοῦ ἐν Θεσ-
σαλίᾳ καὶ τὴν τοῦ Θυάμδος (Κα-
λαμᾶ) ἐν Ἡπείρῳ καὶ διὰ τοῦ 25
ἄρθρου τῆς συνθήκης ἐπεφυλάσ-
σето εἰς τὰς Ἀνάμεις τὸ δικαίω-
μα τῆς μεσολαβήσεως αὐτῶν πρὸς
διευκολύνειν τῆς λύσεως ταύτης.

Εν τῷ μεταξὺ ὁ Διαπραξὴς, ὁπότες
 υπερήραπζε τὰ Ἑλληνικὰ δίκαια
 μόνον ἐναντίον τῶν σλαυικῶν ἀξι-
 ὠσεων ἐν Τουρκίᾳ πρὸς ἀντίδρα-
 σιν, συγνομολόγησε τὴν μυστικὴν
 μετὰ τῆς Τουρκίας συνθήκην τῆς
 παραχωρήσεως τῆς Κύπρου, καὶ
 ἔστρεψεν ἀντελὸς μετὰ τοῦτο τὰ
 νῶτα πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ὡς ἀπο-
 βλέπουσαν ὀφθεῖν εἰς τὴν Γρωσίαν.

τὴν ἑλληνικὴν δύσκειναι ἀνε-
λθεῖν ἡ Γαλλία διὰ τοῦ ἀντιπρο-
σώπου αὐτῆς Βαδιστίνου, ἀλλ' ἡ
δύναμις αὕτη μόλις εἶχεν ἐκπολι-
σῆ τὰ θαῦτα τραύματα τοῦ προ-
δικταστικῆς ἀνυχτοῦς Γαλλογερμανι-
κοῦ πολέμου, καὶ τὸ γόητρον αὐ-
τῆς μεταξὺ τῶν Ἀντάντων εἶχεν
ἐκπλεῖσι μετὰ τῶν ὁλεθρίων ἐκεί-
νων πόλεμον.

Παρά τὰς ἐξωτερικάς ταύτας ἀντιπρεβλήτους δυσχερείας ἡ κινή-
τησις Κομμουνιστοῦ ὡφελεῖς ἡ
ἀντιπρεβλέγεται κατὰ τῆς ἀντιπο-
λίτευσεως τοῦ Ὑποκυβερνήτου, οὗτοι
καταδημαγωγούμενοι τὸν ἄλλον προ-
εκφέρνουν οἰκονομικὴν περισυλλο-
γὴν, δαίμονον τῶν ἐπιστρατευθέντων

τῆς ἀντιπολιτεύσεως διεκήρουτιεν
ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς βουλῆς οὐ
δὲν ὑπάρχει ζήτημα Ἑλληνικόν.

Μάτριν ἐξώρριζεν αὐτὸν ὁ Ἀλ.
Κομμουνιστοῦρος ὅπως μὴ διέη
ὅπλα εἰς τοὺς ἐχθρούς τῆς Ἑλλά-
δος καὶ παρακολοῦη τὰς ἐνεργείας
τῆς κυβερνήσεως, διαβεβαίον δι-
κὰ ἑλληνικὸν ζήτημα διετέλει εἰς
πολλὰ εὐάρεστον θέσιν. Ὑπὸ τῶν
καρπύων τῆς ἀπογορευσεως, ἦν ἐ-
κείνης ἡ κακοπιστοὶς ἀντιπολιτευ-
οὺς τοῦ Τρικούπη, ἔπεσον ἡ κυ-
βέρνησις Κομμουνιστοῦρος καὶ δι-
εδόθη αὐτὴν ὁ Τρικούπης, ὅστις
παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τοῦ Κο-
μμουνιστοῦρος, ἀρχηγὸς ἦδη τῆς ἀν-
τιπολιτεύσεως, ἐνέργησεν τὴν ἀπο-
στράτευσιν, ἵνα μὴ δῶκὶ μὴκας
ἀναγκασθῇ νὰ προκηρύξῃ γενικὰς
ἐπιστράτευσιν δυνάμει τοῦ ἐκ προ-
νοίας τοῦ Κομμουνιστοῦρος νόμου
περὶ καθολικῆς θητείας τοῦ 1879.

Ἵνα ὑπερβαίῃ τὰ ὄρια ἀνδρο-
γαυρίας ἢ ἐκδοῖς ἕκον τῶν περὶ-
πευσιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ζήτημα-
τος ἐπὶ τριετία ὅλην, καθ' ἣν ἡ
Υ. Πόλις μετέβλεπεν ἐπιτυχῶς τὴν
συνήθη αὐτῇ ἀναβλητικῶς καὶ
καυροσκοπικῇ πολιτικῇ, ἐκμε-
ταλλευσμένη τὰς ἀντιθέσεις καὶ
ἀλλήλας καὶ τὰς ἀντιθέτους βλέ-
ψεις αὐτῶν ἐν Ἀνατολῇ, καὶ δι-
ἀγροῦσά ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπι-
γόνις πολεμικῶν, διὰ τὴν κατὰ
τὴν Ρωσικὴν δυνάμει ἀνταχ-
θεῖσαν ἐξορωμένην ἄμυναν.

Μετά τῆς ἀναρχήσεως τοῦ Γλάδ-
στωνος εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐν Ἀγ-
γλίᾳ, οἱ Ἕλληνες ἀνεμεσιώθησαν
πάλιν νέων ἐλπίδων Ἀγγλία καὶ
Γαλλία συνήργησαν διὰς συγκερο-
τηθῆναι συνδιάσκεψιν ἐν Βαρολίῳ
τῷ 1880 μετὰ τὴν Τουρκί-
αν καὶ τῶν Μ. Δυνάμεων, καθ' ἣν
ἐγένοντο δεκτὰ ὡς βόρεια σύν-
ορα τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν ἐκβο-
λῶν τοῦ Καλαμᾶ παρὰ τὰ Ἰω-
άννινα μέχρι τῆς ἀνατολ. ἄκρας τῶν
κλιτύων τοῦ Ὀλύμπου παρὰ τὸν
Αἰγαῖον, τὴν τε Ἰωαννίνων καὶ
τοῦ Μετσόβου συμπεριλαμβανο-
μένων. Ὁ Τρικοῦπης, ὅστις πρὸ
μικροῦ ἔλεγεν ὅτι δὲν ὑπάρχει
ζήτημα Ἑλληνικὸν καὶ ἀνέλαβε
τὴν ἐξουσίαν μετὰ προγράμματος
εἰρηγικοῦ καὶ οἰκονομικῆς περι-
συλλογῆς, διὰ τὴν ἄρνησιν τῆς
Πύλης, προσέκηρυξεν ἐπιστρέψου-
σιν ἥτις ὁμοῦ σὺδὲν ὀφέλῃσος
διότι ἡ Πύλη ἐγνώριζεν ἐπιτηδει-
ότατα νὰ ἐπωφεληθῇ πᾶσαν πα-
ρουσισαζομένην εἰς αὐτὴν εὐκαιρί-
αν. Αἱ μακρὰ ἀνταβολὰ ἀπεγοή-
τευσαν καὶ πάλιν τὴν Ἑλληνικήν
λαόν, καὶ ἐπὶ τὴν ἐξουσίαν ἀνῆλ-
θε καὶ πάλιν ὁ Κουμουνδούρος,
ὅτε ἐγένετο ἡ συνδιάσκεψις ἐν
Κηφισίᾳ, καθ' ἣν ἡ γραμμὴ τῶν
συνόρων ὠρίετο ἀπὸ τοῦ στενοῦ
τοῦ Καρολῆ-Δερβεν μικρὸν βο-
ραιοτέρω τῶν Τεμπῶν ἀγούσα εἰς
τὴν Ἀραχθὸν παρὰ τὴν Ἀρταν
καὶ ἐκείθεν κατερχομένη μέχρι τῶν
ἐκβολῶν τοῦ παρὰ τὸν Ἀμβρα-
κικὸν κόλπον. Παρερχομένη οὖν

καὶ μένος τῆς ἡπείρου καὶ
 καὶ τῆς ἀντίπεραν παραλλῆλος ἡ
 Ἰουδαία, παρὰ τὸ ἀρχαῖον Ἀκτι-
 νων. Ὁ Ἀλ. Κομμουνόδορος, θέ-
 λων νὰ περισώσῃ διὰ δυνηθῇ, ἀ-
 ναιολογούμενος τὰς μέτροι τοῦδε ὑ-
 περμετρικῶς δυσχερείας, ἔσπευσεν
 νὰ δεχθῇ τὸ ἐπιδικασθῆν ὁριστι-
 κῶς μέτρος εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ
 ἀποκρίσας ἐν τῇδε νὰ ὑπερίκησεν
 τὰς ἀναβολὰς καὶ τὰς στερηφοδι-
 κίας τῆς Πόλεως.

καὶ ἐπὶ τοῖς ἑκατόν· οὕτως
οὕτω ἐκ τοῦ Τρικούνου, δούς
καὶ πρότεινε ψήφισμα μομφῆς
κατὰ τὸ Κοινοβούλιον, οὗτος
δὲ μὲ τὸ ἀδιαιεῖται μετὰ τὸν
ἡγήθη ἡμεῖς ὁ Τρικούνος ἐπο-
γράψῃ παρομοίαν συνθήκην καὶ
δὲ ἔν μόνον τουρκικαζούμενον
χωρίον καὶ θὰ πρότεινε εἰς τὴν

ουλήν· ἡγήφισμα εὐχαριστιῶν πρὸς
ὑτόν!

Λιὰ τῆς διπλωματικῆς δεινότη-
τος τοῦ ἀειμνήστου Ἀλ. Κοι-
μουνδόπουλου, ᾗ ἐξήθη τὸ ἔδαφος
τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας κατὰ
1 τετρ. μίλια καὶ ὁ πληθυσμὸς
κατὰ 320 χιλ. ψυχῶν.

Τοιούτοις πολιτικοὶ ἄνδρες ὑπέ-
στησαν διὰ τὴν προσωπικὴν χρη-
σιμοποίησιν καὶ τὴν ἐμπειρίαν φιλο-
σοφίας, οἱ οὗτοι δὲ ἀναδειχθέντες
ἐπιδωμάται ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν
ὑποθέσεων ὑπὸ περιστάσεως δυ-
σμενεστάτης, ὀρθρίζονται καὶ δια-
βάλλονται καὶ δυσσημονίζονται ὡς
ἠερνυλοκρετίται, οὐ μόνον ὑπὸ ἐξωνη-
μένων ὀργάνων δημοσιογραφικῶν
ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πολιτῶν, οἵτινες
κατὰ πολλοὺς παρασάγγας κα-
σιαδμοὺς ὑστεροῦσιν ἐκεῖνων.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΚΛΑΣΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Ἀπὸ τοῦ 1837 ἔτε ὁ Ροβίνσον
ἦλθ ἐν Ἀγγλίᾳ ἐκπονεῖν τὸν πρῶ-
τον οἰδηροδύονον διὰ παρορισμοῦ
νὰ ἐνισχύσῃ τὴν πνευματικὴν ἑτοι-
κὸν τῶν λαῶν καὶ νὰ καταστήσῃ
τὴν κλασικὴν παιδείαν μεγαλειότεραν
ἐπὶ παράγοντά τὴν ἡλικίαν μορφώσεως καὶ
ἀγωγῆς τῆς ἀνθρωπότητος, μέχρ' οἱ ἡ-
μερον, πολλὰ καὶ μεγάλα ἐγένοντο
μεισροθυμίες καὶ τροποποιήσεις ἐν
τῇ κατωτέρᾳ, τῇ μέσῃ καὶ τῇ ἀνωτέ-
ρᾳ παιδεῖᾳ. Ἡ Γερμανία διατηροῦσα
πάντοτε τὰ Πανεπιστήμια αὐτῆς καὶ
πολυπλησιάζουσα αὐτὰ τῶς καὶ τὰ
κλασσικὰ Γυμνάσια, παρακλήτως πρὸς
αὐτὰ ἵδρυσεν τὰς Πραγματικὰς Σχο-
λάς (Real Schule) καὶ προέβλεκεν εἰς
τε τὴν κατωτέραν καὶ τὴν μέσην παι-
δείαν μορφὴν μᾶλλον καὶ μᾶλλον πρα-
κτικὴν καὶ χρησιμοποιοτικὴν. Ἐδ' 1902
ἐν Γαλλίᾳ ὁσάυτως ἐγένετο μεγάλη
ἐκπαιδευτικὴ μεταρρυθμὸς ὑπὸ τὸ
αὐτὸ πνεῦμα μορφώσεως ἰδίᾳ πρα-
κτικῆς, διότι μέγας καὶ ἀρχαῖος δι-
εγγέτο ἀνταγωνισμός μετ' ἐξ τῶν πε-
λοπολιτισμῶν ἔθνων, ἐν τῇ βιομηχανίᾳ
τῇ ἐμπορίᾳ καὶ ναυτιλίᾳ καὶ ἐξωρεί-
τῃ ἐπάναγκες ὅπως οἱ διηκούσι τῶν
χωρῶν τούτων ἀναδεικνύονται ἐπι-
τῆδαιοι ἐπιχειρηματαὶ ἐμποροὶ, βιο-
μηχανοὶ, ἐκπολιτιστὰ καὶ βιοτέχναι
καθόλου παρενδοκίμοι τῶς ἀν-
τιπλήξουσιν αὐτῶν.

Ἡ Μ. Βρεταννία ᾔσθάνθη καὶ αὐτὴ τὴν ἀνάγκην τῶν ἐκκαιδευτικῶν μεταρρυθμίσεων καὶ μετὰ διαφέρει-
οντος πολλοῦ ἀπέβλεπε πρὸς τὰ ἐν Γερ-
μανίᾳ περὶ ταύτης τελούμενα. Ἡ ἡ-
γομ. Πολιτεία καθ' αὐτὰς ἡκολού-
θησαν ἰδίαν πορείαν καὶ ἡδυνήθησάν
νὰ προσδώσωσιν εἰς τὴν παιδείαν
σπουδαίαν πρακτικὴν ἰδίᾳ δύναμιν,
πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀνεξανθήτων
φυσικῶν πόρων αὐτῆς καὶ πρὸς ἐπι-
θροὺς εἰς πάλιν τὰ βιοποικιστικὰ ἐπι-
τηδεύματα, οὗμα δὲ πολυεκτομο-
μωτοῦ ἰδρυόν Πανεπιστήμια καὶ
ἐργαστήρια αὐτὰ διὰ μεγάλων δωρεῶν
πρὸς παροχὴν ἀφθονίας μέσων διὰ
τὴν ἀποτελεσματικὴν λειτουργίαν αὐ-
τῶν. Φαινταί ὅμως ὅτι ἐν Γερμανίᾳ
ἡ ὀργάνωσις ἐν αὐτῇ ἀπέδωκε πολλὰ
μεγαλύτερα ἀποτελέσματα καὶ ἐντὸς
τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ ἐτῶν ἀπὸ χώ-
ρος πτωχῆς ἡναγκασμένης ν' ἀπο-
σπῇ τὸν πλεονάζοντα πληθυσμὸν
αὐτ' ἐκμετοκάς χιλιάδων εἰς μεμα-

δευτῇ ἐπικλίνοντος ἀντιπῆλος τῆς Μ
 ὁρπαλαίου καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ὀλλάδῃ
 ὁρπαλαίου πύλας τὰς ἄλλας μεγα
 λος δύναμεις, ὥστε κατὰ τὴν πρώτην
 δεκαεταίαν τοῦ 20οῦ αἰῶνος οὐ πόνη
 να παύσῃ ἡ ἀθροὶ μετανάστευσις ἐ
 τὴν ἑξῆην, ἀλλὰ ἀθροὶ να ἐπανερχο
 νται οἱ μετανάστες ἐκ Γερμανίας ὅπου
 εὐερόνοτον ἔργασίαν μᾶλλον ἀμειβούσα
 ὁ αὐθόμονος δομημαί - πλοῖτες
 πλείντες τὴν εὐμαρίαν καὶ τὴν φιλι
 πονίαν καὶ παρῇ, αἷς τὸν ἡδονισμ
 τοῦ αἰῶνος ἡμῶν, ὅστις ἐχθλὰρασε
 ἡθὴ ἐκπύρωσι διὰ τινὰς χώρας τῆ
 Ἑυρώπης.

[illegible]

Ἐντεῦθεν ἡ συγχρότης ἐπαρ-
χὴ των στρατῶν καὶ διαπανηροτάτων συ-
λλογων αὐτῶν, ἡ ἐπίδοσις τῶν ἐπιστο-
λῶν ἐν παρασκευῇ των τοχυρο-
των ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ τῶν φον-
κατάτων πολεμικῶν μηχανῶν, καὶ οἱ
τοι συνεσφαιρέτω τροχῶν καὶ ἀπε-
ρροβήσεως ἐκρηκτικῆς ἡλῆς, τῇν ὁπλα-
τὸν πολυβόλον τοῦ Περλντατ ἐν Σι-
ραϊεύῳ ἀνέφλεξεν ἀκαριαίως καὶ προ-
σπάσας τὸν φορητῶντων καὶ τροχι-
ωτάτων πόλεμον τῆς ὁσων ἐγένοντο
ἐπὶ ἅλῳ τοῦ βίου τῆς ἀνθρωπότητος

[illegible]

